
Open Access

Co je OA

Otevřený přístup (Open Access) je neomezený bezplatný přístup k vědeckým článkům, dalším publikacím a datovým souborům. Jedním ze základních dokumentů je Berlínská deklarace, ke které se připojila v roce 2013 i Univerzita Karlova.

Podrobně se tématu věnuje stránka <http://openaccess.cz/>

Open Acces na UK více na webových stránkách [Ústřední knihovny UK](#)

Dva druhy OA

Zelená cesta (green OA, OA self-archiving)

je kombinací publikování v tradičních předplacených odborných časopisech a uložení (autoarchivací) autorské verze článku v některém z otevřených repozitářů (oborový, institucionální). Autoarchivace se řídí smluvními podmínkami daného časopisu. Důležité je vědět, zda vydavatel autorovi zpřístupnění dovoluje a pokud ano, tak kterou verzi je možno vystavit volně na internetu - preprint, postprint, popř. vydavatelskou verzi. Je zde možný i princip embarga zpravidla na 6 nebo 12 měsíců. Podmínky autor najde ve smlouvě, často jsou ale také deklarovány na webových stránkách časopisu/ vydavatele, nebo je možno politiku časopisu vyhledat pomocí služby [SHERPA/](#) [RoMEO](#) .

Zlatá cesta (gold OA)

Principem je, že otevřený přístup k publikacím poskytují vydavatelé, kteří publikaci zveřejní zdarma. Zpravidla se vybírají pouze pro poplatky na straně autora ve formě (APC - article processing charge). Tradiční vydavatelé často využívají tzv. hybridní model, v rámci čísla, které obsahuje pouze články pro předplatitele, vydají některé články zdarma v režimu zlaté cesty open access.

Typy OA časopisů

Otevřené časopisy je možno dělit na několik typů:

- čistý OA - náklady spojené s publikováním hradí vydavatel (např. grant, projekt, instituce apod.);
- placený OA - náklady na publikování článku hradí autor prostřednictvím APC;
- hybridní OA - jde o tradiční (předplacené) časopisy, ve kterých si autor může otevřený přístup zaplatit;
- pozdržený OA - obsah je nějakou dobu distribuován tradičně (předplatné) a po uplynutí stanovené doby je zpřístupněn všem zdarma.

Vouchery

- [American Chemical Society](#)
Díky předplatnému do [American Chemical Society](#) mají všichni autoři z UK nárok na slevu 25% ze základní ceny APC. Další slevu mohou získat členové v rámci [ACS Membership](#) .
- [MDPI](#)
Univerzita Karlova získala 10% slevu na APC od vydavatele [MDPI](#) . Výši slevy je možno zkontrolovat v rámci [Institutional Open Access Program](#) . Sleva platí pro korespondenční autory.
- [Karger](#)
Součástí nedávno uzavřené licenční smlouvy na časopisy vydavatelství KARGER v rámci projektu CzechELib na roky 2020-2022 je i právo korespondenčních autorů z účastnických institucí (tj. Univerzity Karlovy a Masarykovy Univerzity) publikovat články v časopisech [Karger](#) v režimu Open Access bez úhrady poplatků APC. Smlouva počítá s pokrytím nákladů pro 28 OA článků ročně za členské instituce, tj. UK a MUNI.

Návrhy článků se podávají ze [stránky](#) kliknutím na „Submit Manuscript“ vedle názvu konkrétního časopisu. Poté je třeba vytvořit login a dále postupovat podle [návodu](#), přičemž na stránce „Details“ v části „Open Access Agreements“ je třeba zaškrtnout volbu „Eligible“ a dále vypsát název Univerzity, viz obr.

Word limit: 100

Open Access Agreements

Karger has established agreements with cooperating consortia and institutions that include full or partial coverage of Article Processing Charges (APC) and/or Authors Choice™ publication fee, helping authors publish articles Open Access and comply with Open Access mandates. This means authors can publish Open Access without incurring any additional costs or with reduced APCs.

Find out [here](#) whether your Open Access APCs are covered by such an agreement.

Please ask at your institution's library or contact us openaccess@karger.com if you need assistance.

Eligibility Declaration (required) [Help for this field](#)

Eligible

Opt-Out despite being eligible

Not eligible

If you are eligible please enter the name of your Institute below.

Univerzita Karlova (Charles University)

[Special character](#)

Word use: 4
Word limit: 100